

KRUH MOČNIH

TESSA AFSHAR

KRUH MOČNIH

KRUH MOČNIH

Tessa Afshar

DRUŽINA
2019

TESSA AFSHAR
KRUH MOČNIH

Naslov izvirnika: Bread of Angels

© izvirnika: 2017 by Tessa Afshar

© za slovensko izdajo: Družina d. o. o., 2018. Izdano v dogovoru
s Tyndale House Publishers, Inc. Vse pravice pridržane.

Izdaja: prva

Prevod: Irena Modrijan

Jezikovni pregled: Marija Bratina

Grafična priprava: Pavle Rot, Družina d. o. o.

Priprava naslovnice: Benjamin Štefe, Družina d. o. o.

Izdala in založila: Družina d. o. o.

Za založbo: Tone Rode

Tiskano v Sloveniji

Naklada: 1000 izvodov

Ljubljana 2019

Vse informacije o knjigah založbe Družina
najdete na spletni strani: www.druzina.si

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

821.111(73)-311.6

AFSHAR, Tessa

Kruh močnih / Tessa Afshar ; [prevod Irena Modrijan]. - 1. izd. - Ljubljana
: Družina, 2019

Prevod dela: Bread of angels

ISBN 978-961-04-0582-5

COBISS.SI-ID 299699456

*Za Beth in Roberta Bulla,
iskrena prijatelja in ljubljena tovariša
za vse življenje*

*Zapovedal je oblakom od zgoraj,
odprl je nebeška vrata.
Pustil jim je deževati mano za hrano,
dal jim je nebeškega žita.
Človek je jedel kruh močnih.
Ps 78,23-25*

PROLOG

LETO GOSPODOVO 51

Nikoli nisem bila v vojski, pa vendar imam čuden občutek, da že vse življenje gledam rezilo meča, obraz nasprotnika, ki me preganja. Prijatelj, general Var, mi je nekoč povedal, da rimski vojaki za ubijanje raje uporabljajo meč z enojnim rezilom, ki mu pravijo *makaira*: ker je kratek, so se vojaki prisiljeni žrtvi tako približati, da ta vidi le obraz svojega morilca, ko se rezilo neizprosno zasadi vanjo. Žrtev pri tem pozabi na ves svet, na vse, ki jih ima rada, na upanje in izgubi še preostali kanček volje do boja. Vidi le obličje sovražnika.

Vem, kako je imeti *makairo* prislonjeno na vrat. Poznam obraz svojega sovražnika. Poznam vonj njegove sape, skelečo bolečino, ki so mi jo zadale njegove besede, strup njegovega zasmehovanja. S svojim kratkim mečem me ni zabodel le enkrat. Poznam njegovo ime.

Ime mu je Strah.

Preganja me že vse od tedaj, ko me je prvič našel na travniku, kjer sem se oklepala očetove roke. Moj sovražnik je izredno nadarjen za preganjanje.

Se spomniš, kaj si mi tistega dne ob reki šepnil na uho? Ko sem se sklonila, da bi popravila trak na obuvalu, si se

nagnil k meni in rekel: »Nihče te ne bo ločil od božje ljubezni, ne težave ne stiske ne nevarnost. Niti *makaira*.«

Se spomniš? Sunkovito sem dvignila glavo in ti skoraj zlomila nos.

Kako si lahko vedel? Kako si lahko vedel, da sem podobo Strahu videla veliko jasneje kot božje obličje? Da se mi je strah vedno zdel resničnejši, močnejši in bližje kot stvarnik sonca in lune? Da sem Boga zaznavala le iz sence Strahu, da sem se vedno čutila odmaknjeno od njegove ljubezni?

Vprašal si me, kaj me je nagovorilo, da sem brez obotavljanja zaupala Bogu in bila pripravljena skočiti v tisto reko in umreti, zapustiti svoj stari, utrujeni jaz in se dvigniti iz nje prenovljena?

Mislím, da so bile to tvoje besede, ob katerih sem spoznala, da božja ljubezen lahko premaga *makairo*, da me niti meč Strahu ni mogel več oropati božje zdravilne navzočnosti.

Morda pa se motím in se je moja pot začela že veliko prej, ko sem živela še v Tiatiri in verjela, da je moja prihodnost trdno zasidrana v meni ljubo zemljo. Morda nikoli ne bi stopila v tisto reko, če mi Bog ne bi najprej odvzel doma in še zadnje trohice upanja. Šele tedaj, ko je bila moja prihodnost uničena, sem bila pripravljena stopiti na pot, ki je vodila v novo prihodnost, boljšo, kot bi si jo sploh lahko zamislila.

Se spomniš, dragi Pavel, da si mi povedal za svoje nezadovoljstvo pred prihodom v Filipe, ko si sedel v Troádi, zbežan, ker ti je Bog pred nosom zaprl vsa vrata? Ni veliko manjkalo, da bi zmečkal zemljevide in pozabil na svoje namere. Ni bilo prvič, da so se tvoje skrbne priprave izrodile na poti. Sveti Duh ti je najprej prepovedal vstopiti v provinco Azijo, zato si moral zapustiti udobje dobro tlakovane poti ter stopiti na izzivov polno, ozko, blatno pot, in ko si skušal priti v Bitinijo, si znova moral spremeniti načrte.

Tako si sedel v Troádi, Sveti Duh pa ti je dvakrat prekrižal načrte. Preučeval si zemljevide, se praskal po glavi in se spraševal, kam naprej.

Če bi šel v provinco Azijo, kot si nameraval, bi prišel v moje rodno mesto. A tam me ne bi našel, kajti iz Tiatire sem odšla že veliko prej. Videnje te je pripeljalo k meni na tisto obrežje. Je od tega res minilo šele leto dni?

Bog te je v moči Svetega Duha milostno vodil k meni. Kako smešni se včasih zdijo naši načrti v luči večnosti. Kakšna sreča, da padejo v vodo!

Danes je luna zelo svetla, ne morem spati. Po glavi mi roji množica oddaljenih spominov – sence in duhovi preteklosti. Ob misli nanje se smehljam in jočem. Kažejo mi božjo roko.

Tega pisma ti ne bom poslala, saj nima niti primernega pozdrava. Misli nate mi polnijo srce, dragi Pavel, in ker si predaleč, mi je v tolažbo, da se lahko s teboj pogovarjam vsaj prek pisma.

Čeprav še nisem dodobra odrasla, sem že izgubila vse. Izgubila sem vse, a našla sem Boga. Mir pa sem našla šele tedaj, ko si prišel v moje življenje ti in mi spregovoril o Rešnici.

PRVO POGlavJE

ŠESTINDVAJSET LET PREJ LETO GOSPODOVO 25

*Višnjev in rdeč škrlat je njihovo oblačilo,
vsi so delo spretnih obrtnikov.
Jer 10,9*

S tankih vej je viselo predivo, obarvano v rdeč škrlat, in plapolalo v vetriču kot sadje nenavadnih oblik. Blago v barvi temne sivke, ki je spominjalo na stare modrice, se je razprostiralo po dveh grobo izklesanih klopeh, sušilo se je na soncu. Velik mozaik iz geometričnih likov v barvi slive je kraljeval na sicer preprostemu vrtu. V senci je v velikanški kadi, veliki kot manjša rimska kopel, pljuskala škrlatno rdeča barva, ki je bila zaradi velike gostote videti skoraj črna, razen tedaj, ko si je sončni žarek utrl pot na njeno površino in razkril njeno pravo barvo.

Lastnica tega škrlatnega kraljestva, mladenka v ohlapnih, zakrpanih oblačilih, se je sklanjala nad kad, njeno čelo je bilo oznojeno. Barvo je pripravila, kakor jo je naučil oče, in zdaj je bil čas, da obarva lan. Navadno je ta del postopka opravil oče. On je bil genij, ki je izumil to barvo, on je večje spremenil predivo v razkošno, rdeče škrlatno lepoto. Lidija prediva ni nikoli barvala brez njegove pomoči. Njen oče je bil mojster za barve, ona je bila le njegova pomočnica, in v tem je uživala. Ob misli, da bo morala volno obarvati sama, je stisnila zobe.

Eumen je zamujal. Vrniti bi se moral že pred eno uro.

Lidija si je obrisala znoj, ki ji je kapljal s senc, in se zagledala v kad. Pomislila je na nenavadno veliko naročilo, ki ga bosta morala izpolniti v naslednjih dveh tednih. Ni smela več odlašati. Vsaka ura jima bo prišla prav, če bosta želela pravočasno dostaviti blago.

V želodcu jo je stisnilo, ko je pomislila na natrpan urnik. Večina njunih tamkajšnjih kupcev je bila nenavadno nedosledna. Nikakršnih pomislekov niso imeli, ko so zamujali s plačilom poštenemu trgovcu, če pa je njuno blago prispelo le nekaj dni po obljubljenem dnevu, so se razburjali, kot bi bil konec sveta. Zahtevali so vse mogoče odškodnine in grozili, da bodo očrnili trgovčev največji zaklad: njegov ugled.

Ko sta ti dve naročili prišli drugo za drugim, je Lidija ugovarjala. Očetu je rekla, naj vsaj za eno naročilo podaljša rok. »Preveč je,« je rekla. »V tako kratkem času ne bova mogla narediti vsega.«

Njenim pomislekom se je smejal: »Ko nimava naročil, obupuješ, in si zamišljaš, da bova obubožala in izgubila dom. Ko pa prejmeva dve popolnoma dobri zahtevi, te skrbi, da bo preveč in nama ne bo uspelo zadostiti pričakovanjem. Odloči se že, hči moja. Kaj od tega se bo zgodilo? Bova stradala ali umrla od obilice dela?«

Lidija je spoznala, da se boji obeh možnosti, kar pa ji v tem trenutku ni prav nič pomagalo. Kod vendar hodi oče?

Iz delavnice na vzhodnem delu vrta je prinesla nekaj košar, nabito polnih prediva. Bile so zelo težke, pretežke za šestnajstletnico. Stiskala je zobe in jih na pol vlekla, na pol nesla, korak za korakom, prestavljala jih je toliko časa, da so bile naposled pri roki, ko je stala ob kadi z barvo.

Na drugem koncu vrta, tri minute hoje od delavnice, je stal njun skromni dom s tremi sobami, neravnimi zidovi, streho, ki je puščala, ker je oče ni imel časa popraviti, in zbledelim pohištvom, ki mu niti rdeči škrlat ne bi mogel več dati bogatega videza. A to je bil njun dom in nikjer dru-

gje na svetu se ni počutila tako varne kot tedaj, ko se je udobno namestila med varne stene z očetom ob sebi.

Lidija je košare pripravljenega lanu lično razporedila ob kad, da so bile videti kot goli otročiči, pripravljeni na kopanje. Resnici na ljubo je prav dobro vedela, kaj mora storiti. Oče ji je že večkrat dovolil, da je sama končala barvanje. »Tvoja težava ni v tem, da ne bi imela dovolj znanja,« ji je vedno znova govoril, »ampak, da se ne ceniš dovolj. Bojiš se, da ti ne bo uspelo. Zaupam ti, da ti bo uspelo.«

Ob teh besedah se je vedno namrdnila. »Če se v svoji nevednosti zmotim in uničim barvo ali sveženj prediva ali dober kos blaga, kdo bo plačal za mojo napako? Saj veš, da si ne moreva privoščiti takih dragih napak.«

Nikoli se ni odzival na te njene besede. Bil je preblag za kaj takega. Spraševala se je, ali namenoma ne zamuja, da bi jo preizkušal. Bi jo rad prisilil k barvanju, ker ji ne bi ostalo drugega?

Grizla si je suhe ustnice. Ob misli na kupe prediva, ki ga je bilo treba obarvati, je začutila slabost. Hočeš nočeš se je morala odločiti. Ko bo začela namakati lan, ne bo več poti nazaj, morala ga bo obarvati do konca. Če bi se ob napačnem trenutku ustavila, bi uničila ves sveženj.

Segla je po debelem svežnju prediva in ga začela razvijati, da bi ga lahko dobro namočila. Veliko mojstrov je v kad namočilo preveč prediva, ker so varčevali z barvo, a to je pomenilo, da predivo ni vsrkalo dovolj barve in je bilo neenakomerno obarvano, ni imelo tiste doslednosti kot predivo iz delavnice njenega očeta.

Ko je lan pripravila, je globoko zajela zrak, iztegnjene roke so se ji tresle, ko se je sklonila nad kad, pripravljena na barvanje. Ob nepričakovanem zvoku je obstala. Tik za ograjo na ozki poti, ki je tekla ob njuni zemlji, je najprej zaslišala stokanje moškega, nato pa še težke korake, ki so se vlekli. Nenadoma so se vrata, ki so vodila na vrt, na stežaj odprla in se zadela v zid, da je močno počilo. Lidija je poskočila.

K prsim je nevede stisnila lan in skočila na noge. Moški, ki ga ni poznala, je planil na dvorišče in na pol nesel človeka, ki se je naslanjal na njegovo ramo in vlekel nogo za seboj.

Preden je stekla, je opazila dvoje. Prva je bila kri, veliko krvi je bilo na moškem, ki se je naslanjal na drugega, krvav je imel obraz in nogo. Nato pa je v grozi spoznala, da je obraz, prekrit z mezečo rdeče škrlatno krvjo, obraz njenega očeta.

»Pri bogovih,« je zakrakala z neprepoznavnim glasom. »Oče! Kaj se je zgodilo?« Predivo ji je iz rok neopaženo padlo na tlakovana tla.

Oče se je toliko predramil, da se ji je slabotno nasmehnil. »Ni tako hudo, kot je videti. Ta mladenič mi je rešil življenje.«

Lidija je moškega, ki je trdno držal njenega očeta, ošini-la s pogledom. Zagledala je svetlo zelene oči in obraz, kakršnega bi bil vesel sam Apolon, nato pa je pozornost znova posvetila poškodovanemu očetu.

S tresočimi prsti se je dotaknila njegovega toplega lica in zatrla željo po tem, da bi ga iztrgala iz močnih rok mladega Apolona, ki so ga podpirale. Vendar očeta nikakor ne bi mogla sama nesti v hišo. Zgrudila bi se pod njegovo težo.

»Sem. Za menoj. Odložiti ga morava, da mu bom lahko oskrbela rane,« je rekla. Mladenič ji je brez besed sledil v hišo.

Očetova tanka postelja je ležala na tleh v njegovi sobi, odeje so bile lično zvite na njenem vznožju. »Položi ga na posteljo,« je naročila skoraj šepetaje. »Prosim,« je dodala, ko se je v grozi spomnila na oliko.

»Le malce sem se poškodoval, Lidija,« je sopel Eumen. »Ne skrbi.« Ob tem, ko ga je Apolon položil na blazino, je glasno zaječal, kar je na laž postavilo njegove besede.

»Kaj se je zgodilo?« je ponovila vprašanje in razprla strgano tuniko na njegovi nogi. Zdrznila se je in obšla jo je

slabost, ko je zagledala dolgo rano na stegnu. Zaradi vonja krvi, grde rane in zatohlega zraka v sobi je začela težko dihati.

Čas se ji je skorajda ustavil, vse se je upočasnilo.

Za trenutek se ji je zdelo, da se je svet premaknil in ni bila več v tej sobi, ampak v svetu sanj, klečala je ob ženski, katere obraz je zakrivala senca. Vse je bilo krvavo, oblačila tiste ženske, rjuhe, kri je kapljala na tla s sivega kamna. Lidija je drhte zajela zrak, da bi si zbistrila misli in iz njih prepodila ta nenavadni prizor. Pogled je znova uprla k očeto- vemu vzglavju in se zbrala.

Eumen je zamižal. Stisnil je zobe in odgovoril: »Podivjan konj.«

»Konj te je poškodoval?«

»Ni bilo čisto tako,« je pripomnil Apolon. »Videl sem, kaj se je zgodilo. Nekdo je vodil konja za uzdo, ko se je ta začel dvigovati na zadnje noge. Nekaj ga je preplašilo. Žival se je gospodarju iztrgala iz rok ter se še naprej upirala in se dvigovala na zadnje noge. Tvoj oče je v napačnem trenutku stal na napačnem kraju. Konj ga je s kopiti zadel od strani. Po naključju sem bil tam in uspelo mi je konja pomiriti ter ga potegniti stran.«

»Kot Herkul je bil, ko je spretno obvladoval tistega konja,« je pripomnil oče.

Apolon se je zasmejal. »Tvoj oče je lovil ravnotežje in ne bi se tako poškodoval, če ne bi imel smole, da je stal na robu pobočja. Skoraj se je že ujel, ko mu je spodrsnilo in je padel čez rob. Prevrčal se je po pobočju, polnem štrlečih skal in robidovja. Večino poškodb je dobil ob padcu, ni mu jih zadal konj.«

DRUGO POGLAVJE

*Ljubi, ne čudite se požaru, ki prihaja nad vas,
da vas preizkusi, kakor da bi se vam dogajalo
kaj nenavadnega.*

1 Pt 4,12

»Ni bil običajen konj, ti rečem,« je zamrmral Eumen in se držal za nogo. »Namenoma me je napadel. Ko sem se zazrl v njegove zlobne, črne oči, sem mislil, da je po meni.«

Lidija je trpko pogoltnila slino. »Hvala bogovom, da so ti prizanesli.«

»Tiste živali ne bom pozabil do konca svojih dni. Njegov kožuh je bil nenavadno črn, svetil se je od krtačenja in negovanja. In prav tukaj ...« Eumen je pokazal na sredo čela ... »je imel belo liso kot polmesec, z belo pikico ob njej, ki je bila kot zvezda. Neverjetno je, kakšne neumne podrobnosti si zapomniš, ko misliš, da boš umrl. Spomin na tisto belo luno in njeno zvezdo bom odnesel s seboj v grob. Bili sta popolni, kot bi ju naslikala roka umetnika. Žival me je sovražno pogledala in me napadla.«

Njun gost se je zasmel. »Le prestrašil se je.«

»Hudi duhovi so ga obsedli, vama povem. Če ne bi bilo tega mladeniča, bi me poteptal do smrti. Ne vem, kako, a mojemu prijatelju tukaj je uspelo konja pomiriti. Le ena beseda in konj se je umiril. Mislil sem že, kako dobro sem jo odnesel, ko mi je spodrsnilo in sem padel čez rob. Celotaj me moj varuh ni pustil samega, spustil se je k meni in mi pomagal priti domov.«

Apolon se je skromno nasmehnil. »Najbolje, da grem po zdravnika. Tvojemu očetu bo treba zašiti rano.«

»Počakaj!« ga je Lidija poklicala, ko se je obrnil. »Kako ti je ime? Ne morem te klicati ...« obmolnila je sredi stavka, ko je spoznala, da mu ne more reči Apolon. »Hočem reči, dobro bi bilo, da bi vedela, kako ti je ime, ker ti veliko dolgujeva.«

»Jazon. Ime mi je Jazon.«

Mati mu je seveda dala ime junaka, je pomislila Lidija. »Iz vsega srca se ti zahvaljujem, Jazon. Zdaj pa, prosim, po-hiti, da ne bo izkrvavel.«

»Saj je le praska,« je pripomnil oče.

»In Nil je lužica, po kateri skačejo bosonoge deklice. Prosim, poišči dobrega zdravnika,« mu je Lidija rekla pre-ko rame.

»A ne dragega,« je dodal oče s šibkim glasom.

»Pripeljal bom zmerno dragega ...« je Jazon skrivoma po-gledal Lidijo, »a izobraženega zdravnika.«

Lidija je s toplo vodo čistila očetove rane. Vsa se je tre-sla. »Lahko bi te izgubila,« je rekla in zmajala z glavo.

Eumen jo je potrepljal po roki. »Konj mi že ne bo prišel do živega.«

Ko mu je s kože izmivala posušeno blato, je odkrila glo-boke udarnine, ki so se že spreminjale v grde modrice. Levo oko mu je oteklo, da ga ni mogel več odpreti, desno pa je še naprej krvavelo iz ureznine v kotičku. Kljub obilici krvi je Lidija spoznala, da ima najbrž prav, ko je rekel, da njegove poškodbe niso usodne. Ni zatipala zlomljenih ko-sti, čeprav bo še zdravnik moral potrditi njene domneve. Obšlo jo je olajšanje in naenkrat so ji pošle moči.

Eumen je imel na stegnu najglobljo rano, Lidija je sluti-la, da bo potreboval kar nekaj šivov. Prinesla mu je vino, sladkano z medom, in mu držala glavo, ko ga je željno po-žiral.

»Kako se počutiš?«